

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY

ELEANOR SHARPSTON

přednesené dne 22. prosince 2008¹

1. Projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce francouzského Conseil d'État (nejvyšší správní soud) se týká přístupu k informacím o místech provádění série polních zkoušek s geneticky modifikovanými organismy (dále jen „GMO“) v případech, kdy se veřejné orgány domnívají, že zveřejnění takových informací může představovat nebezpečí pro veřejný pořádek.

3. Starosta na tuto žádost neodpověděl. P. Azelvandre proto předložil žádost Výboru pro přístup ke správním dokumentům. Výbor souhlasil s poskytnutím vyhlášky a první stránky průvodního dopisu prefektury, ale odmítl poskytnout opis záznamů o výsadbě a mapu znázorňující místa, kde byly polní pokusy prováděny, s odůvodněním, že zveřejnění by ohrozilo bezpečnost a soukromí dotčených zemědělců. Výbor prohlásil za nepřijatelnou žádost o přístup k souborům informací týkajících se uvolňování prováděných v roce 2004.

Skutkové okolnosti

2. V dubnu roku 2004 požádal P. Azelvandre starostu obce Sausheim o zveřejnění vyhlášky, záznamů o výsadbě² a průvodních dopisů prefektury týkajících se všech polních zkoušek s GMO provedených v obci Sausheim. Požádal také o zaslání informací o každé další polní zkoušce s GMO prováděné v obci během roku 2004.

4. Starosta řádně poskytl vyhlášky týkající se pěti polních zkoušek, které již byly v obci provedeny a průvodní dopisy prefektury ohledně dvou z nich. Pierre Azelvandre poté podal žalobu ke správnímu soudu ve Strasburku, který zrušil starostovo konkludentní rozhodnutí o zamítnutí poskytnutí korespondence prefektury týkající se dalších tří polních zkoušek a záznamů o výsadbě (s výjimkou informací o jménech) ohledně všech pěti polních pokusů, a nařídil starostovi, aby tyto dokumenty poskytl.

1 — Původní jazyk: angličtina.

2 — Ve francouzštině: „fiche d'implantation“

5. Obec se proti rozhodnutí soudu odvolala ke Conseil d'État. Conseil d'État položil Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

Úvodní poznámky

Použitelná právní úprava

„1. Je třeba, místem, na kterém dojde k uvolnění geneticky modifikovaných organismů, které podle článku 19 směrnice Rady 90/220/EHS ze dne 23. dubna 1990 o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů³ do životního prostředí nemůže být považováno za důvěrnou informaci, rozumět katastrální parcelu, nebo odpovídající rozsáhlejší zeměpisnou oblast představovanou obcí, na jejímž území k uvolnění dochází či dokonce ještě rozsáhlejší oblastí (kanton, departement)?

2. V případě, že je tímto místem třeba rozumět místo představující katastrální parcelu, lze výhradu týkající se ochrany veřejného pořádku nebo jiných utajovaných informací chráněných zákonem uplatnit na základě článku 95 ES, nebo směrnice 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí⁴ či obecných zásad práva Společenství proti sdělení katastrálních odkazů na místo uvolňování?“

6. Pierre Azelvandre podal svou žádost v dubnu 2004. V té době již byla směrnice Rady 90/220/EHS (dále jen „směrnice 90/220“) nahrazena směrnicí 2001/18/ES (dále jen „směrnice 2001/18“)⁵, a směrnice 2003/4/ES (dále jen „směrnice 2003/4“) ještě nenahradila dřívější směrnici Rady 90/313/EHS („směrnice 90/313“)⁶.

7. Proto se domnívám, že Soudní dvůr by měl ve své odpovědi na otázky Conseil d'État

3 — Úř. věst. 1990 L 117, s. 15.

4 — Úř. věst. 2003 L 41, s. 26; Zvl. vyd. 15/07, s. 375.

5 — Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES ze dne 12. března 2001 o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/220/EHS. (Úř. věst. 2001 L 106, s. 1; Zvl. vyd. 15/06, s. 77).

6 — Směrnice Rady 90/313/EHS ze dne 7. června 1990 o svobodě přístupu k informacím o životním prostředí (Úř. věst. 1990 L 158, s. 56; Zvl. vyd. 15/01, s. 402).

vycházet ze směrnice 2001/18⁷ a směrnice 90/313⁸. Z dalšího vyplývá, že není velký rozdíl mezi příslušnými ustanoveními starších a novějších směrnic, a proto názory, které jsem zde vyjádřila lze *mutatis mutandis* uplatnit na směrnici 90/220 a směrnici 2003/4.

dované od oznamovatele v rámci autorizačního postupu jsou tudíž stanoveny v příloze III B.

Právní rámec

Druh uvolnění

8. Jak z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, tak ze spisu vnitrostátního soudu vyplývá, že sporná uvolnění se týkají polních zkoušek spadajících do působnosti části B směrnice 2001/18.

Ustanovení Smlouvy ES

10. Článek 95 odst. 4 ES stanoví:

9. Předkládající soud dále Soudnímu dvoru poskytl identifikační čísla těchto polních zkoušek. Ze zprávy o polních zkouškách⁹ vyplývá, že zkoušky se týkají kukuřice, která patří mezi „vyšší rostliny“ definované v příloze III, jelikož náleží do taxonomické skupiny *Spermatophytæ* (semenné). Informace poža-

„Pokládá-li členský stát poté, co Rada [...] přijaly harmonizační opatření, za nezbytné ponechat si vlastní vnitrostátní předpisy ze závažných důvodů uvedených v článku 30 [ES] [...], oznámí je Komisi spolu s důvody pro jejich ponechání.“

11. Důvody uvedené v článku 30 ES zahrnují veřejnou bezpečnost, ochranu zdraví a života lidí nebo rostlin, jakož i ochranu práv průmyslového a obchodního vlastnictví.

7 — Namísto směrnice 90/220.

8 — Namísto směrnice 2003/4.

9 — Dostupné na:

http://www.ogm.gouv.fr/experimentations/evaluation_scientifique/cgb/avis_rapports/rapport_activite_1998/rapport_activite_1998.pdf.

Směrnice 2001/18

zvláštní uzavírací opatření k omezení kontaktu a poskytnutí vysoké úrovně bezpečnosti pro veškerou populaci a životní prostředí“.

12. Směrnice 2001/18 upravuje uvolňování GMO do životního prostředí¹⁰. Stanoví postup, který musí dodržet subjekt zamýšlející záměrně uvolňovat GMO do životního prostředí.

15. Tento popis zahrnuje polní zkoušky s GMO.

13. Článek 1 stanoví, že cílem směrnice je „sblížit právní a správní předpisy členských států a chránit lidské zdraví a životní prostředí pro případy [...] záměrného uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí [...]“.

14. Článek 2 odst. 3 vymezuje „záměrné uvolnění“ jako:

„[...] úmyslné zavedení geneticky modifikovaného organismu nebo kombinace geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí, při němž nejsou použita žádná

16. Směrnice 2001/18 se skládá ze čtyř částí a řady příloh. Část A stanoví členským státům povinnosti při autorizaci záměrného uvolňování GMO do životního prostředí. Části B a C obsahují některá podrobnější ustanovení o autorizačním postupu při záměrném uvolnění pro účely jiné než uvedení GMO na trh (část B), jakož i o uvádění GMO na trh jako produktů, nebo obsažených v produktech (část C). Část D obsahuje řadu závěrečných ustanovení, která jsou, stejně jako ustanovení obsažená v části A, obecně použitelná. Přílohy obsahují podrobnosti o povinnostech uložených podle hlavní části směrnice.

17. V článku 4 části A je stanoven obecný autorizační postup, závazný pro každého oznamovatele. Stanoví zejména že:

10 — Směrnice 2001/18 zrušila s účinností ode dne 17. října 2002 směrnici 90/220.

„1 [...] GMO mohou být záměrně uvolněny nebo uvedeny na trh pouze postupem uvedeným v části B nebo C.

v článku 6. Příslušná ustanovení tohoto článku zní takto:

[...]

„1. Aniž je dotčen článek 5, musí jakákoli osoba, dříve než přikročí k záměrnému uvolnění geneticky modifikovaného organismu nebo kombinace genetických organismů, předložit oznámení příslušnému orgánu členského státu, na jehož území má k uvolnění dojít.

2. Kterákoli osoba musí před podáním oznámení podle části B nebo C provést hodnocení rizika pro životní prostředí. Informace nezbytné pro hodnocení rizika pro životní prostředí jsou uvedeny v příloze III.

2. Oznámení podle odstavce 1 musí obsahovat:

[...]

4. Členské státy určí příslušný orgán nebo orgány odpovědné za soulad s požadavky této směrnice. Příslušný orgán musí přezkoumat oznámení podle části B a části C z hlediska souladu s požadavky této směrnice a z hlediska náležitosti hodnocení vyžadovaného podle odstavce 2 [...].“

a) technickou dokumentaci s informacemi uvedenými v příloze III, které jsou nezbytné pro vyhodnocení rizik pro životní prostředí v souvislosti se záměrným uvolněním geneticky modifikovaného organismu nebo kombinace geneticky modifikovaných organismů [...]

18. V části B je stanoven standardní autorizační postup pro oznamovatele, kteří zamýšlejí (mimo jiné) provádět polní zkoušky s GMO. Tento postup je podrobně popsán

[...]

8. Oznamovatel může uvolnění provést pouze tehdy, obdrží-li písemný souhlas od příslušného orgánu a pouze v souladu se všemi podmínkami, které tento souhlas obsahuje.

2. Oznamovatel může v oznámení předkládaném podle této směrnice označit informace, jejichž zveřejnění by mohlo poškodit jeho pozici v rámci hospodářské soutěže, a které by proto měly být považovány za důvěrné. V takových případech musí být uvedeno ověřitelné odůvodnění.

[...]“

19. Část D obsahuje dvě ustanovení, která ukládají vnitrostátním orgánům povinnosti týkající se informací získaných v rámci autorizačního postupu, a to článek 25 a článek 31 odst. 3.

3. Příslušný orgán po projednání s oznamovatelem rozhodne, která informace bude považována za důvěrnou, a uvědomí o svém rozhodnutí oznamovatele.

20. Článek 25 se zabývá důvěrností informací, které byly příslušným orgánům poskytnuty v rámci postupu stanoveného v části B. Stanoví, že:

4. V žádném případě však nemohou být za důvěrné považovány následující informace, které byly poskytnuty [mimo jiné podle článku 6]:

„1. Komise a příslušné orgány neprozradí třetím stranám žádné důvěrné informace, které byly oznámeny nebo vyměněny v rámci působnosti této směrnice, a chrání práva duševního vlastnictví vztahující se k obdrženým údajům.

– [...] místo uvolnění [...] ^{11a}

11 — Toto ustanovení odpovídá článku 19 směrnice 90/220, který představoval základ první předběžné otázky Conseil d'État položené Soudnímu dvoru. Příslušná hmotněprávní ustanovení tohoto článku nebyla změněna.

21. Článek 31 odst. 3 ukládá členským státům povinnost zveřejňovat. Stanoví, že:

A stanoví informace, které musí být poskytnuty, jestliže se oznámení týká GMO jiných než vyšších rostlin. Část B stanoví informace, které musí obsahovat oznámení o uvolňování GMO vyšších rostlin.

„Aniž je dotčen odstavec 2 a bod A č. 7 přílohy IV^[12],

23. Oddíl E přílohy III B stanoví informace vztahující se k místu uvolnění, které požadují příslušné vnitrostátní orgány. Konkrétněji bod 1 oddílu E uvádí, že oznamovatel musí zveřejnit „umístění a velikost místa nebo míst uvolnění“¹³.

a) členské státy zřídí veřejné registry, ve kterých budou zaznamenána místa uvolnění geneticky modifikovaných organismů podle části B.“

Směrnice 90/313

22. Ze všech příloh této směrnice se projednávána žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týká pouze přílohy III. Tato příloha uvádí informace, které mají být oznámeny vnitrostátním orgánům v rámci autorizačního postupu. Je rozdělena do dvou částí. Část

24. Směrnice 90/313 upravovala v rozhodné době přístup k informacím o životním prostředí uchovávaným orgány veřejné moci členského státu¹⁴.

13 — Naopak, v ustanovení III B 1 přílohy III A, které stanoví informace o místě, které mají být předloženy v případě žádosti o GMO jiných než vyšších rostlin, je použita formulace „zeměpisná poloha a souřadnice místa nebo míst [navrhovaných uvolňování]“. Tato formulace je použita také ve směrnici 90/220.

14 — S účinností ode dne 14. února 2005 nahrazena směrnicí 2003/4.

12 — Oba se týkají části C oznámení.

25. Článek 1 této směrnice stanoví, že jejím cílem „je zajistit svobodu přístupu k informacím o životním prostředí, které jsou v držení orgánů veřejné moci, a šíření těchto informací a stanovit základní podmínky, za kterých by měly být tyto informace poskytovány“.

26. Článek 2 písm. a) vymezuje působnost této směrnice. Stanoví, že:

27. Článek 3 směrnice 90/313 stanoví rámec, ve kterém jsou členské státy povinny umožnit přístup k informacím o životním prostředí. Tento článek zní takto:

„1. S výhradou ustanovení tohoto článku zajistí členské státy, aby orgány veřejné moci byly povinny zpřístupnit informace o životním prostředí všem fyzickým či právnickým osobám, aniž by tyto osoby musely svůj zájem odůvodnit.

[...]

„Pro účely této směrnice se:

2. Členské státy mohou žádost odmítnout, jestliže by souhlas mohl nepříznivě ovlivnit:

a) „informací o životním prostředí“ rozumí jakákoli informace [...] týkající se stavu vody, ovzduší, půdy, živočichů, rostlin, krajiny a přírodních krajinných útvarů, dále činností [...] a opatření s nepříznivými, či potenciálně nepříznivými účinky na životní prostředí, jakož i o činnostech a opatřeních, které mají za cíl vyjmenované jednotlivé složky chránit, a to včetně správních opatření a programů řízení životního prostředí.“

[...]

– veřejnou bezpečnost,

[...]

K první otázce

- materiály, jejichž zveřejnění by mohlo prostředí, k němuž se vztahují, spíše uškodit.

[...]"

30. Směrnice 2001/18 není směrnicí o „přístupu k informacím“. Jejím hlavním účelem je stanovit harmonizovaný právní rámec, ve kterém mohou členské státy autorizovat uvolňování GMO do životního prostředí. Stanoví kritéria, která umožňují hodnotit možná rizika případ od případu. Opatření navrhovaná směrnicí mají zajistit bezpečný (a efektivní) vývoj průmyslových produktů, které geneticky modifikované organismy využívají¹⁵.

Řízení

28. Obec Sausheim, francouzská, řecká, nizozemská a polská vláda a Komise předložily písemná vyjádření a na jednání konaném dne 14. října 2008 přednesly vyjádření ústní.

Analýza

29. Cílem předběžných otázek je ujasnit vzájemný vztah směrnic upravujících uvolňování GMO do životního prostředí a směrnic upravujících přístup k informacím o životním prostředí týkajícím se těchto uvolňování.

31. K dosažení těchto cílů směrnice ukládá každému, kdo zamýšlí uskutečnit uvolňování, aby informoval příslušné orgány členského státu, na jehož území má k uvolnění dojít. Účelem je umožnit těmto orgánům provést účinné hodnocení rizik před tím, než rozhodnou o tom, zda oznamovateli povolí, aby jeho GMO přišly do kontaktu se životním prostředím.

¹⁵ — Viz sedmý bod odůvodnění.

32. Poté, co orgány mají k dispozici nezbytné informace, aby mohly učinit informované rozhodnutí o autorizaci uvolnění a poté, co takové rozhodnutí učinily, ukládá jim směrnice 2001/18 určité sekundární povinnosti, které upravují další používání informací poskytnutých oznamovatelem.

33. Jednou z nich je povinnost informovat veřejnost¹⁶. Povinnost informovat veřejnost je však spíše vedlejší povinnost než povinnost, která vzniká nezávisle.

34. Podívejme se nyní podrobněji na strukturu a obsah směrnice 2001/18.

35. Osoby zamýšlející uvolňovat GMO do životního prostředí jsou podle článku 6 povinny oznámit to příslušným vnitrostátním orgánům a předložit dokumentaci tak, aby tyto orgány mohly přijmout informované rozhodnutí o povolení nebo nepovolení takového uvolňování.

16 — Body odůvodnění Aarhuské úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, 2161 UNTS 447, silně odráží zásadu, že transparentnost je žádoucí, i když velká část veřejnosti není vědeckými pracovníky.

36. Článek 6 směrnice 2001/18 dále odkazuje na přílohu III. V této příloze jsou stanoveny informace, které musí poskytnout oznamovatel. Mezi ně patří, mimo jiné, informace o místě uvolnění.

37. V projednávané věci je relevantní znění přílohy III B¹⁷.

38. Oddíl E bod 1 přílohy III B stanoví, že oznamovatelé musí informovat příslušné orgány o „umístění a velikosti místa nebo míst uvolnění“.

39. Zatímco příloha III A (která se vztahuje na GMO jiných než vyšších rostlin) stanoví, že oznamovatel musí příslušné orgány informovat o „zeměpisné poloze a souřadnicích“ zamýšlených míst uvolňování, obsahuje příloha III B méně konkrétní definice.

40. Podle mého názoru spočívá vysvětlení v účelu oznamovací dokumentace. Po oznamovateli je vyžadováno, aby příslušným orgánům poskytl informace, které jsou nezbytné pro vyhodnocení rizik pro životní

17 — Viz body 8 a 9 výše.

prostředí, které musí provést před autorizací uvolňování¹⁸.

41. Skutečná míra podrobností, kterou budou tyto orgány potřebovat, se bude lišit případ od případu¹⁹. V některých případech je možné provést uspokojivé vyhodnocení rizik pro životní prostředí, jestliže je místo uvolnění zveřejněno na úrovni kantonu nebo obce. V jiných případech budou potřeba přesné souřadnice²⁰.

42. Směrnice obsahuje podpůrná ustanovení upravující následné použití²¹ informací nezbytných k vyhodnocení rizik pro životní prostředí a k případné autorizaci uvolňování, které byly příslušným vnitrostátním orgánům poskytnuty.

43. Článek 25 stanoví několik důvodů, kterých se může oznamovatel dovolávat, jestliže žádá, aby vnitrostátní orgány nezveřejnily informace, které poskytl během autorizačního postupu uvedeného v článku 6 a upraveného podrobněji v příloze III.

44. Článek 25 odst. 4 stanoví meze tohoto práva na ochranu. Zejména článek 25 odst. 4 stanoví, že „místo uvolnění“ nemůže být v *žádném případě* považováno za důvěrnou informaci.

45. Podle mého názoru je výraz „místo uvolnění“ v článku 25 popisným souslovím, které je třeba chápat jako odkaz na informace o místě, které byly požadovány vnitrostátními orgány pro účely vyhodnocení rizik pro životní prostředí během autorizačního postupu v každém konkrétním případě.

46. Článek 25 má obecnou použitelnost, takže je logické, že čl. 25 odst. 4 používá obecný termín „místo uvolnění“ tak, aby zahrnoval jak situace, kdy při vyhodnocení rizik pro životní prostředí postačovalo méně přesné umístění, tak případy, kdy bylo třeba

18 — Viz čl. 4 odst. 2 směrnice 2001/18.

19 — Přístup případ od případu se odráží v osmáctém a devátém bodu odůvodnění.

20 — Nizozemská vláda správně uvádí, že stupeň přesnosti, s jakou může být místo uvedeno nemusí nutně korespondovat s označením pozemku. „Parcela“ může být malá nebo dost rozsáhlá. Označení se bude v jednotlivých členských státech lišit. Toto dále podporuje názor, že příloha III B musí být chápána tak, že stanoví stupeň specifičnosti místa odkazem na to, co je potřebné pro posouzení rizika pro životní prostředí.

21 — Dvěma z těchto ustanovení, články 9 a 24, není dotčen článek 25. Tato ustanovení nejsou tudíž pro účely této předběžné otázky relevantní.

uvést zeměpisnou polohu a souřadnice místa²².

s výjimkou zvláštních důvodů pro zachování důvěrnosti uvedených v čl. 25 odst. 1).

47. Nemohu tudíž souhlasit s tím, že výraz „místo“ ponechává členským státům prostor pro uvážení při snaze o dosažení rovnováhy mezi veřejnou bezpečností a právem veřejnosti na přístup k informacím²³.

49. Z výkladu, který navrhuji vyplývají dva závěry. Zaprvé, vnitrostátní orgány nemohou mít povinnost zveřejňovat informace, které nemají²⁴. Zadruhé, pokud jsou těmto orgánům poskytnuty informace (i během autorizačního postupu), které nejsou nezbytné k vyhodnocení rizika pro životní prostředí, nespádají tyto informace do působnosti přílohy III, a nemusí být proto podle směrnice 2001/18 žadateli zpřístupněny²⁵.

48. Článek 25 odst. 4 je třeba chápat tak, že členský stát je povinen zpřístupnit jakékoli informace o místě uvolnění, které má k dispozici na základě přílohy III. Obecněji, povinností, kterou směrnice 2001/18 ukládá příslušným vnitrostátním orgánům, je, aby zveřejnily informace, které obdržely za účelem vyhodnocení rizika pro životní prostředí a autorizace uvolňování (pouze

50. Článek 25 nemůže být považován za filtr při zveřejňování informací týkajících se místa. Podle mého názoru je třeba článek 25 chápat spíše následovně. Článek 25 odst. 1 ukládá Komisi a příslušným orgánům členských států dvě povinnosti: povinnost nezpřístupnit třetím stranám „důvěrné informace, které byly oznámeny nebo vyměněny v rámci působnosti této směrnice“ a povinnost chránit práva duševního vlastnictví vztahující se k obdrženým údajům. Článek 25 odst. 2 a 3 pak stanoví postup, kterým se určí rozsah materiálu, který má být takto chráněn. Z toho

22 — Různé jazykové verze směrnice 2001/18 ukazují systematické používání obecného výrazu v čl. 25 odst. 4. Viz např. nizozemská, francouzská, německá, anglická a španělská verze, které odkazují jen na místo uvolnění, a neobsahují tedy konkrétní odkaz na přesnou lokalitu uvolnění.

23 — Odmítám proto tvrzení francouzské vlády, že z pouhé skutečnosti, že většina členských států se rozhodla zveřejnit pouze informace o širším místě uvolnění, vyplývá, že zákonodárce zamýšlel, aby čl. 25 odst. 4 poskytoval prostor pro uvážení.

24 — Informace, které musejí mít, jsou dány povinností členských států provádět účinné hodnocení rizik.

25 — Nicméně jejich zpřístupnění může být povinné podle směrnice 90/313; viz níže body 58 a další.

vyplývá, že při provádění tohoto postupu příslušné orgány musí o těchto záležitostech rozhodovat²⁶. A toto rozhodování s sebou nese určitou posuzovací pravomoc.

zaznamenávána místa uvolnění geneticky modifikovaných organismů podle části B“²⁷. Je zřejmé, že by bylo nemožné splnit tuto povinnost, pokud by informace o místě uvolnění mohla být považována za důvěrnou podle čl. 25 odst. 1.

51. Článek 25 odst. 4 naopak stanoví, co *nelze* považovat za důvěrné. Zde je posuzovací pravomoc vyloučena. Vnitrostátní orgány nejsou oprávněny filtrovat informace uvedené v čl. 25 odst. 4 a rozhodovat, které části (například) plánů monitorování GMO a plánů řešení mimořádných situací nesmí být zpřístupněny. Naopak, je zde výslovně řečeno, že tyto informace nemohou být „v žádném případě“ považovány za důvěrné. Domnívám se, že pokud příslušné orgány obdržely v rámci oznámení informace pro hodnocení rizik pro životní prostředí, které spadají do kategorie uvedené v čl. 25 odst. 4, nemají žádnou posuzovací pravomoc ohledně nakládání s těmito informacemi. Tyto informace nemohou být považovány za důvěrné.

53. Docházím k závěru, že na základě směrnice 90/220 a směrnice 2001/18 mají příslušné orgány členských států povinnost zveřejnit informace o místě uvolnění, a to na téže úrovni ohledně jejich podrobnosti, jaká byla nezbytná pro hodnocení rizik pro životní prostředí v rámci autorizačního postupu.

Ke druhé otázce

52. Náзор, že zejména místo uvolnění nesmí být v žádném případě považováno za důvěrnou informaci, je podpořen také podmínkou uvedenou v čl. 31 odst. 3 písm. a). Zde je stanoveno, že členské státy „zřídí veřejné registry, ve kterých budou

54. Na rozdíl od směrnice 2001/18 (která se týká především postupů pro autorizaci bezpečného uvolňování GMO), je zvláštním účelem směrnice 90/313, jak napovídá její název, umožnit veřejnosti přístup k informacím o životním prostředí, které jsou uchovávané vnitrostátními orgány. Rámec

26 — Viz znění čl. 25 odst. 3: „rozhodne, která informace bude považována za důvěrnou“.

27 — Výraz „místo uvolnění“ v článku 31 je třeba vykládat v souladu se zásadami používanými při výkladu tohoto výrazu v čl. 25 odst. 4 jako odkaz na místo, které je oznamovatel podle přílohy III povinen oznámit příslušným vnitrostátním orgánům.

této směrnice usnadňuje přístup k informacím a zároveň stanoví řadu výjimek umožňujících členským státům za určitých okolností přístup k takovým informacím odepřít.

vatele“), zatímco článek 3 směrnice 90/313 stanoví další důvody (mimo jiné, veřejnou bezpečnost). Tento argument neodráží ani strukturu směrnice 2001/18 ani způsob, jakým působí ve vzájemném vztahu se směrnicemi o přístupu k informacím o životním prostředí²⁹.

55. Účelem těchto směrnic je poskytnout přístup k informacím, které by *jinak* nebyly zveřejněny. Jejich účelem není stanovit základ pro další omezení přístupu veřejnosti k informacím, které by jinak *byly* zveřejněny²⁸.

58. Pokud orgány členského státu mají více informací, než kolik jsou povinny zveřejnit podle směrnice 2001/18, stává se relevantní směrnice 90/313³⁰. Žádost o přístup k takovým informacím může být podána na základě vnitrostátních předpisů provádějících směrnici 90/313.

56. Členský stát se nemůže dovolávat směrnice 90/313 a směrnice 2003/4 pro odepření přístupu k informacím, které by měly být přístupné podle směrnice 90/220 a směrnice 2001/18.

59. Členský stát se nicméně může v takovém případě dovolávat důvodů stanovených v čl. 3 odst. 2 směrnice 90/313, aby odůvodnil odepření přístupu k informacím o místě

57. Proto odmítám argument předložený Commune de Sausheim a francouzskou, řeckou a polskou vládou, že článek 25 směrnice 2001/18 stanoví některé důvody omezení přístupu (duševní vlastnictví, hospodářská soutěž, ekonomické zájmy „oznamo-

29 — Viz podrobněji moje stanovisko ve věci Heinrich (C-345/06), v současné době projednávané před Soudním dvorem, body 55 až 58, ve kterém jsem vyjádřila podobný názor ohledně strukturálních vztahů mezi článkem 254 ES a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. 2001 L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331).

30 — Například v případě, kdy pro vyhodnocení rizik pro životní prostředí nebylo nutné znát zeměpisné souřadnice zamýšlených polních zkoušek, ale oznamovatel tyto souřadnice přesto v rámci své žádosti podle přílohy III B uvedl.

28 — Viz první, druhý, pátý a devátý bod odůvodnění směrnice.

uvolnění za předpokladu, že jsou splněny ostatní podmínky stanovené tímto článkem. Omezení z důvodů veřejné bezpečnosti (což je jeden z důvodů uvedených v čl. 3 odst. 2), by se podle mého názoru vztahovala na okolnosti, za kterých by poskytnutí informací o konkrétním místě uvolnění GMO vedlo k jejich protiprávnímu zničení.

60. Uvědomuji si, že podle tohoto mého výkladu nebude za určitých okolností dotčeným členským státům nic jiného, než zveřejnit přesné místo uvolnění. Francouzská a nizozemská vláda na jednání Soudní dvůr upozornily, že podrobné zveřejnění místa může vést k ničení úrody. Rozšíření takových akcí by mohlo zpomalit vývoj GMO. Tvrdily, že následná represivní opatření, jako například trestní sankce za zničení úrody, nejsou proti „eko-bojovníkům“ vždy účinná.

61. Umožnění přístupu k informacím může znamenat přijetí zvýšeného rizika nižší bezpečnosti. Je a zůstane na zákonodárci Společenství, aby upravil rovnováhu mezi podporou vývoje GMO a zlepšováním přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí, pokud zkušenosti ukazují, že stávající rovnováha je neudržitelná.

62. Článek 95 ES³¹ navíc umožňuje členskému státu, který čelí zvláště závažným problémům v oblasti veřejného pořádku, aby zachoval vnitrostátní opatření, která stanoví přísnější omezení přístupu veřejnosti k podrobným informacím o uvolňování GMO do životního prostředí. Pokud členský stát této možnosti využije a systematicky zpřístupňuje méně přesné místo, jakákoli podrobnější informace, kterou uchovává, spadá do působnosti směrnice 90/313. V takovém případě by stát mohl odepřít přístup na základě výjimky týkající se veřejné bezpečnosti obsažené v těchto směrnících.

63. Členský stát, který zamýšlí tímto způsobem zachovat vnitrostátní opatření, musí nicméně dodržet závazný postup stanovený v článku 95 ES. Francouzská vláda této možnosti nevyužila³².

64. Konečně, neznám žádnou obecnou zásadu práva Společenství, které by se příslušné vnitrostátní orgány mohly dovolávat, aby odůvodnily odepření přístupu k dotčeným informacím. Žádnou takovou zásadu během jednání neuvedla, a ani se jí nedovolávala, ani jedna ze stran, které předložily vyjádření.

31 — Smluvní základ směrnice 2001/18. Směrnice 90/220 byla založena na článku 100a Smlouvy o ES (který předcházel článku 95 ES).

32 — Poznávám, že francouzský zákonodárci nedávno přijal zákon č. 2008-595 ze dne 25. června 2008 (JORF č. 148 ze dne 26. června 2008, s. 10218), který jeho orgánům ukládá zveřejnit přesné místo uvolnění GMO.

Závěry

65. Navrhuji proto, aby Soudní dvůr odpověděl na dvě otázky předložené Conseil d'État takto:

- „1. ‚Místo‘, kde dojde k uvolnění geneticky modifikovaných organismů, které podle článku 25 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES ze dne 12. března 2001 o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/220/EHS nemůže být považováno za důvěrnou informaci, odpovídá oblasti uvedené v oznámení předloženém příslušným orgánům členského státu v rámci postupu stanoveného v článku 6 této směrnice.
2. Členské státy se nemohou dovolávat výjimek týkajících se veřejné bezpečnosti uvedených ve směrnici Rady 90/313/EHS ze dne 7. června 1990 o svobodě přístupu k informacím o životním prostředí, aby odepřely přístup k informacím o místě, jejichž zveřejnění je povinné podle směrnice 2001/18.“